

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

cata hominum, propter pœnitentiam, Sap.
11. v. 24.

Quodsi morbis correptus, multis dolo-
ribus obnoxius es: Ecce homo! specta Chri-
stum, quomodo tui causa miserandum in
modum tractatus est. Vere tulit dolores
nostros, Esa. 53. v. 4.

Quodsi in manus servorum militum de-
venis, qui te crudeliter angustiant & cruci-
ant: Ecce homo! is hoc quoque tui causa
sustinuit, & omnem injuriam, quæ tibi in
mundo obtingit, ita sanctificavit, ut tibi
omnia in bonum cedant, Rom. 8. v. 28.

Quodsi tunica tibi plane exuatur, &
contra laceratis pannis incedere cogaris:
Ecce homo! Servatori tuo idem hoc conti-
git. Summa, quodcunque tibi accidat, hoc
exemplo solare te, omnium rerum vicissi-
tudo est: sicuti conformis fuisti crucifixo
ejus corpori; ita quoque conformaberis
corpori ejus glorioso, Phil. 3. v. ult. sicut
socius fuisti crucis, sic & socius eris lucis,
sicut miseriæ ita etiam gloriæ, erisque cum
eo semper, 1. Thess. 4. v. ult.

De Tertio.

Restat tertium & ultimum, nempe Chri-
sticondemnatio, ubi consideranda,

1. Judæorum truculentia, quam de-
clarat

1. Pontificum impetus, qui probatur

1. Ex postulata crucifixione. Certatim enim
clamant, cum ministris suis: Crucifige,
crucifige.

Alias non ulstratum fuit Judæis, facino-
rosos crucis supplicio afficere; sed gentiles
hoc genere mortis maleficos suos punire
solebant: quod igitur crucifixionem hîc

tantopere urgent, id non temere factum
est, sed definito consilio & præscientia
Dei, Act. 2. v. 23. Judæi ipsum tradiderunt,
Ethnici crucifixerunt, ut innueretur, fore
eum Servatorem, tam Judæorum, quam
Gentilium, fecit enim utraque unum, &
medium parietem maceriæ solvit, Eph. 2.
vers. 14, ut jam sublato discrimine, om-
nes unum sint in Christo Jesu, Gal. 3.
vers. 28.

2. Ex repetita accusatione. Quia enim
Pilatus super crudelitate Pontificum, &
servorum ejus indignatus, ipsis dicebat:
Accipite eum, & vos eum crucifigite: ego
enim non invenio in eo causam. Ipsi obji-
ciunt legem, quam ipsis Romanus Impe-
rator sartam tectam concesserat, dicentes:
Nos legem habemus, & secundum legem
nostram debet mori, quia Filium Dei se
fecit.

Id apertum mendacium erat. Non enim
seipsum Filium Dei fecerat, sed erat talis,
primò naturaliter, ratione æternæ genera-
tionis à Patre, Psal. 2, vers. 7. Deinde perso-
naliter, ratione unionis personalis, ipso
Deo de cælo contestante: Hic est Filius
meus dilectus, Matth. 3, v. ult. Matth. 16.
v. 16.

Id à Judæis pro blasphemia habebatur,
sicut adhuc hodie omnes Judæi & Turcæ
hoc ipso offenduntur, putantes, si Deus Fi-
lium haberet, eundem quoque uxore indi-
gere. Judicant ita de summo hoc mysterio
ex cæca ratione, verum dum putant se sa-
pientes, stulti fiunt, Rom. 1, v. 22.

Nos ex verbo Dei satis certi sumus, esse
quidem unicum DEUM, verum in una il-
la essentia tres distinctas personas, Pa-
trem, Filium, & Spiritum sanctum. Pater
cc 2 à ne-

in nemine est, velut primus & novissimus, Esa. 44. vers. 6. Filius à Patre, Psal. 2. vers. 7. Spiritus sanctus procedit à Patre & Filio, Joh. 15. v. 16. qua ratione hoc fiat, non constat nobis, sed in vita æterna demum experiemur, ubi non ex parte cognoscemus, sed perfectio sequetur, 1. Cor. 13. v. 20.

2. *Pilati metus*, quem prodit,

1. *Privata exploratio*. Quia enim audiebat, Judæos ipsi imputare, quod seipsum Filium Dei fecisset, cum se ipso deliberat, & metuit, ne Filium Deorum judicandum coram se haberet, sicuti Gentiles, Deos quandoque cælo descendere, & cum hominibus conversari, opinabantur, qua in opinione Lystrenses quoque fuisse, ex Act. 14. v. 8. & seqq. constat.

Id vero Pilatum non parum afflicta, id eo quærit ex Christo sollicité: Unde sit? Sed Jesus nullum responsum dat ei. Quia enim Christo illuserat, & dixerat: Quid est veritas? jam indignum reputat, cui responsum ille det.

Hinc discimus nos,

1. *Quid sit conscientia*. Pilatus probe noverat, Christum insonem esse, nihilominus in gratiam Judæorum indignis adeo modis tractari jussit. Ideo conscientia ejus sensum evigilat, & incipit metuere. Cum sit enim timida nequitia, dat testimonium condemnationis, Sap. 17. v. 11. 12.

Hoc probe consideremus, & ante omnia eò spectemus oportet, ut fidem & bonam conscientiam habeamus, 1. Tim. 1. v. 19. hæc enim juxta est convivium, Prov. 15. v. 15. qui vero mala conscientia præditus est carnificem perpetuum in sinu suo alit. Unde Lutherus, *malam bestiam, qua facit ho-*

minem stare contra seipsum, appellat. Tandem desperatio certissima consequitur, ut exemplum Judæ probat. Væ vero inconstantibus, Sir. 2. vers. 14. horum enim pars est in stagno, ardente sulphure & igne, quæ est mors secunda, Apoc. 21. vers. 8.

2. *Quid sit patientia*. Christus Pilato nullum responsum dabat, quia indignus eò erat. Hoc ipso nos quidem potissimum docet, ne sanctum canibus demus, Matth. 7. v. 6. Adhuc hodie enim Epicurei ejusmodi occurrunt, qui Christum cum Ministris suis despiciunt, in tota vita sua, deinde quando morti appropinquant, solatium & promissionem Regni cælestis à verbi Ministris expectant. Verum

Ah dubito ne gratia

Qua sic abusus est data

Hunc derelinquat tandem.

Deus enim defertitur misereri, Jer. 15. v. 7. & quando divitiæ bonitatis ejus, & patientiæ, & longanimitatis contemnuntur, & in peccatis perseveratur, tandem locum habet illud Salomonis: Vocavi & renuistis, Prov. 1. v. 24. & seqq.

Sed & simul docet nos, quomodo injuriam, quæ nobis inferitur, non ad amissum exigere, sed patientia sufferre debeamus, dicentes cum Davide: Obmutescam & non aperiam os meum, quia tu facies, Psal. 39. v. 11.

2. *Severa expostulatio*. Ubi enim Pilatus ei respondere non vult, expostulat cum eo, inquiring: Mihi non loqueris? & nescis, quia potestatem habeo, crucifigere te, & potestatem habeo, dimittere te? Hæc verba plena fastu erant. Ideo Servator ea silen-

tio

tio præterire non potest, sed ait ad Pilatum: Non haberes potestatem adversus me ul- lam, nisi tibi data esset de super: propter- ea, qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.

Hinc agnoscamus

1. *Tyrannorum insolentiam*, dum abutun- tur potentia suâ, arbitantes, sibi quidvis licere, sicut Jesabel & Achab dixit: Tu nunc administras Regnum super Israel &c. 1. Reg. 29. v. 7.

Sic adhuc hodiè ejusmodi insolentes Magistratus inveniuntur, qui potestatem suam ad illicita quoque extendunt, eorum- que Symbolum est: Fortitudo nostra lex justitia, Sap. 2. v. 11. Verùm: Potentes po- tenter tormenta patientur, Sap. 6. v. 7.

2. *Magistratus dependentiam*: non enim potestatem suam habet à seipso: sed à Deo, idè non extolli, sed semper Deum respi- cere debet, qui eum in hoc throno posuit, ideoque & vicissim dejicere illo potest, ut B. Maria testatur, Luc. 1. v. 52.

Cum Fratres Josephi metuerent, ne ve- terem injuriam vindicaret, quia in amplif- simo Magistratu constitutus erat, ipse illos erigebat, dicens: Nolite timere, quia sub Deo sum ego, Gen. 50. v. 19. Ita Christiani Magistratus perpendant, se limitatam ha- bere potestatem, quæ contrà Deum ejusq; gloriam & Regnum se non extendit, ideo- que cautè agant, ne inopem, peregrinum, viduas & orphanos injuriâ lacessant, quo- niam vindex est Dominus de his omnibus.

1. Theff. 4. v. 6.

3. *Peccatorum differentiam*, habent enim gradus suos, quia hic Judæis majus pecca- tum imputatur, quàm Pilato, qui tamen propterea non justificatur, sed quilibet

U. d. Jos. ch. 57770. in 1. Ep. Joh. p. 13. et 128.

onus suum portare cogitur, quod adeò graviter eum pressit, ut eundem ad despe- rationem adegerit, & ferro necaverit se, prout historia memorant.

Hoc probè animadvertamus. Ingens enim discrimen est inter peccata ex infir- mitate, & malitiâ commissa. Quod peccata ex infirmitate attinet, ea sine proposito, à renatis fiunt, per præventionem carnis corruptæ, e. g. quando Noah inebriatur, Gen. 9. v. 21. 1. Sam. 25. v. 22.

Sicut adhuc hodie nonnunquam ex im- proviso pio aliquo Christiano verbum o- tiosum elabitur, & id genus alia. Hæc vo- cantur peccata venialia, non ex natura suâ: sed propter eventum accidentarium, qua- tenus à renatis, illicò per seriam contritio- nem & pœnitentiam delentur, hinc fit, ut propter Christum iis ad damnationem non imputentur, sed tegantur, ut in æternum eorum Deus non recordetur, Psal. 32. v. 19.

Quod verò peccata voluntaria attinet, quæ ex proæresi committuntur, illa iterum gradus suos habent, semperque unum ma- jus est altero, idè hic Christus ait ad Pila- tum: Qui me tradidit tibi, majus pecca- tum habet.

Hos peccatorum gradus exactè digno- scere possumus:

1. *Consideratione objectorum*. Majus enim & gravius committit peccatum is, qui contrà Deum, quàm qui contrà se ipsum delinquit, & qui contrà seipsum, quàm qui contrà consanguineum peccat, & qui con- trà consanguineum, quàm qui contrà proximum in genere peccat; sic & gravius peccat, qui plura præcepta, quàm qui unum transgreditur & violat; hoc respectu Deus

cc 3

ali-

aliquando iudicabit, reddens unicuique juxta opera sua, Psal. 62. v. ult.

2. *Consideratione subiectorum.* Ubi enim nulla tentatio, seductio, occasio, indigentia, metus, coactio &c. adest, ibi commissum peccatum gravius æstimandum venit, quam si enumeratorum unum vel alterum subest. Hinc lapsus Luciferi gravior est, lapsu Protoplastorum, proditio Judæ gravior abnegatione Petri, adulterium gravius quàm furtum ex necessitate commissum, & sic ulterius. Similiter, ubi Deus gratiam & dona sua distribuit, & illa despiciuntur, ibi magis peccatur, quàm à talibus, qui his donis & gratiâ destituuntur. Luc. 12. v. 47.

3. *Consideratione adjunctorum.* Qui enim sacrilegium committit, deterior est fure vulgari: qui Sabbatho peccat, & post pœnitentiam in anteriora peccata relabitur, vel unum peccatum lapsius iterat, gravius delinquit, quàm ubi id non accidit. Ideoque Deus pro mensurâ peccati, & plagarum, peccata puniti mandavit, Deut. 25. v. 2.

Id exactè perpendere, & peccata declinare discamus, ne legem Dei violemus, & ita iram ejus attrahamus nobis, quæ ardet, usque ad inferni infima, Deut. 32. v. 22.

3. *Tentata liberatio.* Exindè enim quærebat Pilatus dimittere eum. Verùm propositum hoc non adeò firmum fuit. Habebat enim potestatem, ut ipse prodiderat se, ut Christum crucifigere & dimittere posset. Quia verò summi Pontifices eum muneribus suis corruperant, idè illos offendere volebat. Et quia magis diligebat honorem hominum, quàm honorem Dei, Joh. 12. v. 43. idè honori ejus in-

famiæ labes adpersa est, ut jam anniversariè in universa Christiana Ecclesia, de iniquo iudicio prædicetur, quod adversus Christum tulit, in æternum ejus opprobrium: hoc ita fructus peccati est, Rom. 6. v. 21.

II. *Mortis sententia,* ubi notetur

1. *Impulsus,* qui fuit minatio Judæorum, quod eum coràm Imperatore accusaturi essent, clamabant enim dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris, omnis enim qui se Regem facit, contradicit Cæsari.

Hoc ipso tandem terrent & commovent Pilatum, ut obsequium ipsis præstet, ne forte Cæsaris indignationem incurrat, vel planè ab officio removeatur, si apud eum accusetur, quod manifestum rebellem, qui Regem in præjudicium Cæsaris se constituerit, dimiserit.

Videmus hîc, nihil novi esse, si hostes Evangelicæ veritatis adhuc hodie nos velut Rebelles diffament, qui Imperatori Romano debitam fidem non præstemus, imprimis verò crimen læsæ Majestatis æstimant, quando Pontificem Romanum, Anti-Christum profitemur, id ajunt, summam esse injuriam, quâ per latus & obliquè Imperator notetur, qui Pontificiæ Religioni addictus, Pontificem caput Ecclesiæ veneretur.

Verùm ut idem Servatori, falsò tamen imputatum fuit, utpote qui ipsemet didrachmam solverat, Matth. 17. v. ult. & Cæsari dari jusserat, Matth. 22. v. 21.

Ita nobis conscientia nostra testis est, quod Imperatori nullam injuriam inferamus, sed orantes pro salute ejus, debitam ei obedientiam & fidem præstemus, Cum

Cum Papâ verò nihil nobis commercii est, sed sicut de Babel exivimus, ita etiam abominationes ejus minus probare possumus: Id verò nihil ad Imperatorem, Magis enim oportet obedire Deo, quàm hominibus, Act. 5. v. 20.

2. Processus, ubi indicatur

1. *Tribunalis occupatio.* Hinc Evangelistæ: Pilatus autem cum audisset hos sermones, quod nimirum Cæsaris iram ipsi minitati sunt, adduxit foràs Jesum & sedit pro Tribunali, in loco, qui dicitur Lithostrotos, Hebraicè autem Gabbatha.

Hoc Tribunal in publico foro juxta Prætorium, lapidibus exstructum & supra terram latum fuisse, ut per gradus aliquot ascendendum fuerit, in quo Præses sententiam pronunciaturus sederet, Buntingius in Itinerario suo scribit.

Hoc improbandum non est. Deus enim in judicio præsens est, ideoque ibi nihil latenter, sed omnia apertè & justè agi debent, ut conspectis cæli nubibus, ille simul cogitetur, qui aliquando in nubibus veniet, judicaturus vivos & mortuos, Act. 10. v. 42. Oculi enim ejus sunt lucidiores Sole, circumspicientes omnes vias hominum, Sir. 23. v. 28. Imprimis verò Tribunalia ideò exaltata fuerunt, ut qui in illis sederint, subindè despicerent & meminerint, quod Deus, qui exaltavit illos, facile quoque eosdem dejicere possit, si injustitiæ Ministri sint, prout Eli Sacerdoti summo contigisse memoratur, 1. Sam. 4. v. 18. & Herodi, cum acclamari sibi sineret: Vox Dei, non hominis, Act. 12. v. 22.

Observetur autem hîc

1. *Temporis nota*, nempe in pasceve Paschæ horâ quasi sexta: hoc circâ meridiem factum, ubi Sol ferventissimus est, & hoc ipso pius Servator innuere nobis voluit, quod quæcunque faciat, & patiat, ex ardentissimo ergâ genus humanum amore sustineat, eo fine, ut ira Dei placeatur, & per se pax constituatur in virtute sanguinis sui, quem in flagellatione profuderit, & nunc porro profusus sit in arâ crucis, sicut & Paulus loquitur, Coloss. 1. v. 20.

Videmus hîc: quemadmodum Evangelistæ tempus accuratè notarunt, quo Christus crucifixus: ita etiam nostras afflictiones demensas, juxta numerum, pondus & mensuram, Sap. 11. v. 21. prætereaque ne capillus quidem capitis lædi potest, Matth. 10. v. 30.

2. *Propositionis forma:* ait enim ad Judæos: Ecce, Rex vester! Pilatum non latebat, quòd diu Regem expectassent, tùm & perceperat, quod ante quadriduum Hofanna ipsi acclamassent, & de ejus adventu non parùm lætati essent, ideò ipsis exprobrat levitatem, quod Regem diu expectatum ad mortem postulent.

Talis est favor vulgi, quo non tutò confidendum.

• - - Semper variabile vulgus,
Fallitur & fallit, vulgi qui pendet ab ore.

Optima ratio est, quando in Deo fiduciam ponimus, simul quoque prudenter ambulamus, exemplo Christi non cuilibet nos credentes, Joh. 2. v. 25. multæ enim sunt insidiæ dolosi, Sirach. 11. v. 31. Qui verò

Spem

Spem Numinis non abjicit,
 Haud irritâ lactatur:
 In hæce rupe qui struit
 Quamvis is invadatur
 Molestia, non sentio
 Talem virum cadentem
 Qui fidit hoc solatio,
 Non deserit fidentem.

3. *Judaorum replica.* Perseverant enim in proposito suo, dicentes: Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus Regem, nisi Cæsarem.

Hic sermo inconsideratus fuit. Deus enim Regem se illis è fratribus eorum daturum promiserat: Jam verò Regem Ethnicum desiderant, seque Imperatori Romano subijciunt, qui tamen semper libertatem suam pleno ore jactaverant, Johan. 8. v. 33.

Hanc pœnam adhuc hodiè luunt, ut, quia Imperatorem Romanum semel elegerunt, nunc sub alieno Magistratu miserè degant: sicuti tanquam populum vastatum & direptum ante oculos nostros conspiciamus, in execrationem, & in stuporem, & in maledictum & in opprobrium, Jer. 42. v. 18. quæ desolatio usque ad finem super eos perseverabit, Dan. 9. v. ult.

II. *Solemnis protestatio, quæ duplex,*

1. *Ceremonialis.* Pilatus enim acceptâ *Mans abluendo* aqua lavit manus. Magnus enim tumultus *et cor perturbavit* in populo: & licet verbis excusasset se, vix tamen excusationem ejus audire potuissent: ideo accepta aqua lavit coram omni populo manus.

Adhuc hodiè non pauci occurrunt, qui

voluntariè & destinatè injuriam inferunt, deindè ad Pilati mallivium se conferunt, ut hoc modo malitiam suam inculpent, aut ad alios devolvant. Verùm hæc & similes excusationes locum non invenient die novissimo, ubi unusquisque pro seipso rationem reddet Deo, Rom. 14. v. 13. Aqua verò peccato abluendo minimè idonea est: Si laveris te nitro, & multiplicaveris tibi saponem: maculata es in iniquitate tuâ coram me, dicit Dominus, Jerem. 2. v. 22.

2. *Vocalis.* Addit namque insuper: Innocens ego sum à sanguine hujus justi. Hoc iterum innocentiae Christi egregium testimonium est, quod probè advertamus, & aureis characteribus tabulæ cordis nostri inscribamus. *Congruè enim delevit peccata aliena, qui propria non habuit.* Augustinus. Confer Hebr. 7. v. 27.

Observamus hîc, licet Pilatus salutare uxoris suæ consilium insuper habuerit, quod tamen ex admonitione ejusdem, aliquid notaverit, siquidem ipsis ferè formabilibus utitur, quibus ab uxore sua monitus fuerat. Innocens enim ego sum, inquit, à sanguine hujus justi.

Animum hoc addat Christianis Matronis, ut, si quandoque tumidos Pilatos, aut pertinaces Nabales maritos habeant, qui fidele suum consilium aspernantur, ne tamen desistant, quò minus blandis suis admonitionibus iis autem vellant, utrum per mulierum conversationem illi lucriferi possint, 1. Petr. 3. v. 1. sic enim gaudebunt suavi conscientia. Tempus demùm veniet, ubi stimulos conscientiae sentient præfracti mariti, ubi res præter opinionem ceciderit, quod Pilato accidisse, non dubitandum

dum est. Ubi enim mensura peccatorum impleta est, adscendit furor Domini, ut nulla adsit curatio, 2. Chron. 36. v. 16.

3. *Annexa comminatio.* Addit enim: Vos videritis, quomodo Deo & conscientia vestrae satisficiatis. Quò ipso omnem culpam à se in Judæos devolvere volebat.

Rectè facit Pilatus, quod in Pontificibus, Senioribus & Scribis malum hoc propositum reprehendit: Sed idem mihi facere videtur, quod verbi Præco, qui ex suggestu alios docet, non furandum esse, & ipse furatur, Rom. 2. v. 21. Ira se hinc Pilatus absolvere nititur, dum ad Judæos ait: Vos videritis: cui tamen rectè replicasses: Tu videris Pilate. Noverat enim Christum innocentem esse, proptereaque iustum nominaverat, & tamen clamore Pontificum & Seniorum, terretur, ut ad mortem condemnet eum.

Christiani Magistratus ante omnia conscientiam suam illibatam servant, ne æternum vix sibi attrahant, quod Deus omnibus illis minatus est, qui dicunt malum bonum, & bonum malum, Esa. 5. v. 20.

3. *Eventus.* Ubi tria notanda:

1. *Judæorum stipulatio.* Pilatum enim absolvent, & omnia suæ excusationi reservant, idèò universus populus clamat: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros. Quod verbum optimum, sed pessimâ intentione prolatur, ut Hieronymus scribit. Quod enim hinc sibi imprecati sunt, abundè in illis & liberis eorum impletum est, ita ut in totum orbem dispersi, in execrationem & maledictionem supersint, Jer. 42. v. 18.

Idcirco nemo se neque liberos suos diris devoveat. Nam benedictio Patris fir-

mat domos filiorum: Maledictio autem matris evertit fundamenta, Sir. 3. vers. 11. Interea alio sensu hæc Judæorum imprecatione uti possumus, verâ fide dicentes: O Jesu Christe! Sanguis tuus super nos, & super filios nostros: Expiate nos velis, Domine, hyssopo sanguinis tui & munda- bimus: lavabis nos, & super nivem deal- babimur, Psal. 51. v. 9. In te enim habemus redemptionem per sanguinem tuum, remis- sionem peccatorum, Eph. 1. v. 7.

2. *Barraba liberatio.* Tunc, inquit Evangelista, dimisit illis Barrabam. Hinc in re Pilatus contra legem & rationem peccavit. In lege enim mandatum erat, ut fontes debitâ pœnâ afficerentur. Quod si igitur velut Ethnicus id minus observare voluisset, Romanorum judicia eum non la- tuerunt, qui facinorosos non impunè dimittebant. Idque justitiæ maximè consentaneum est. *Qui enim parcat malis, nocet bonis.* Quinimò unius viri malitiam sæpè univèrsa civitas vel provincia luit, ut rectè Salomo dicat: Unus peccator multa bona perdet, Eccles. 9. v. 18.

Observent hoc Christiani Magistratus, ut peccata & flagitia, pro meritis puniant, ne iram & vindictam Dei, sibi atque subditis suis attrahant. Non parcat ei oculus tuus, Deut. 13. v. 8.

3. *Ultima sententiæ proclamatio.* Jesum namque flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur.

Exemplum hinc habemus iniqui iudicis, qui multos in mundo fratres reliquit, plus metuentes homines quàm Deum, aut aliorum amicitia tribuentes, quod coràm Deo, atque conscientia sua in æternum excusare nequeunt. Tale crimen ne ju-

dex incurrat, caveat. Si peccaverit vir in virum, tum judicant Dii: Si autem in Dominum peccaverit vir, quis orabit pro eo? 1. Sam. 2. v. 25.

Interea condemnatio Christi in solatium nostrum vergit. Ratione enim tristissimi lapsus eò res nobiscum devenerat, ut undiquaque Crucifige super nos exclamatum sit.

In cœlo dicebat Deus: Crucifigatur: semel à me dictum est, quocunque die homo de arbore vetita comederit, morte moriatur, quod verbum nunquam mutabitur, sed immotum manebit. Cœlum enim & terra transibunt, verba autem mea non transibant, Luc. 21. v. 33.

In inferno clamabant Diaboli: Crucifigatur, quorum libido erat, ut & nos carenis noctis in tartarum detruderemur vincti, 2. Petr. 2. v. 4. daturi pœnas, interitum æternum à facie Domini, & à gloria virtutis ejus, 2. Thess. 1. v. 9.

In his terris adhuc hodie locum habet: Crucifigatur. Variationes enim & exercitus adversus nos sunt, Job. 10. v. 17. Hic semper cogitationes, & timores cordis, adinventio expectationis, & dies finitionis, Sir. 40. v. 2. Nos judicem nostrum habemus, qui sententiam super nos pronunciat annunciandam nobis: Dispone domui tuæ, Etsa. 38. v. 1. Verùm Servator noster Jesus, Mediator noster factus, judicium condemnationis subiit, ut nos absolveremur. Non amplius nunc audiendum nobis, triste illud Crucifige, sed Justificetur & vivat: non enim Dominus delectatur in perditionibus nostris, Tob. 3. v. 22.

Die novissimo demum verâ vita perfruemur, Sir. 48. v. 12. Quando nos Dominus sibi adsciscet, ut simus cum eo semper, 1. Thess. 4. v. ult.

Hoc JESU! nobis largire Amen.

DOMINICA PALMARUM.

Textus.

Historia Passionis, usque ad finem.

EXORDIUM.

Veneranda Antiquitas presentem Dominicam appellavit Dominicam Palmarum: semel statione ramorum, quos populus præcidit, & in ingressu Christi in viâ stravit, fuerunt enim rami palmarum, ut Johannes indicat, cap. 12. v. 13. Deinde hoc ipso Christus maximè respicitur, qui per palmam præfiguratus est. Propterea in-

quit: Quasi palma exaltata sum in ripâ, transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & à generationibus meis implemini, Sir. 24. v. 18. 26.

Meditatio Evangelii suggerit

I. *Triplicem Querelam*, si respiciamus

1. *Palma pressuram*, quâ ab ipsâ infantia usque in sepulchrum affectus est. Bethlehemi non invenit locum in diversorio, sed